

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
TİCARET HUKUKU DERSİ – İKİNCİ ÖĞRETİM PRATİK ÇALIŞMASI – 31.12.2019

OLAY¹

İstanbul'da beyaz eşya fabrikası olan tacir (A), fabrikayı yönetmek ve fabrikaya ilişkin işlemlerde kendisini [= (A)'yı] temsil etmek üzere (B)'yi yetkilendirmiştir. (B), (A)'nın birikmiş borçlarını ödeyebilmek için fabrikayı adi yazılı bir sözleşme ile rehin göstererek bankadan kredi almış ve fabrikada üretilen beyaz eşyaların Karadeniz Bölgesinde satılmasına aracılık etmesi için, 05.05.2013 tarihinde, (A)'yı temsilen (C) ile beş yıllık bir sözleşme imzalamıştır.

(C), (A)'nın ürettiği buzdolaplarından 50 adedinin satışı hususunda (D) ile anlaşmış ve buzdolaplarının (A) tarafından en kısa zamanda teslim edileceğini söylemiştir. İki ay beklemesine rağmen buzdolapları kendisine gönderilmeyen (D), (A)'ya bir mektup yazarak borcunu yerine getirmesini istemiş; ancak (A), (C)'ye doğrudan satış yetkisi tanımadığı için sözleşmenin kendisini bağlamadığını düşünerek (D)'ye herhangi bir cevap vermemiştir. Bunun üzerine (D), buzdolaplarının teslimi için doğrudan (C) aleyhine dava açmıştır.

Samsun'da faaliyet gösteren tacir (E), 50.000-TL tutarında 10 adet derin dondurucunun satışı için, (A)'ya, 02.05.2018 tarihinde bir faks göndermiştir. (A), (E)'nin bu faksını 06.05.2018 tarihinde yanıtlayarak teklifi kabul ettiğini bildirmiş ve 10.05.2018 tarihinde derin dondurucular ile birlikte satış bedelinin 70.000-TL olarak gösterildiği faturayı (E)'ye göndermiştir. Satış bedelinin ödenmemesi üzerine (A), bedelin ödenmesi için bir dava açmıştır. Faturaya zamanında itiraz etmeyen ve faturayı kaybeden (E), bu davada, faturada gösterilen bedelin gerçeği yansıtmadığına ilişkin olarak (A)'nın ticari defterlerine dayanmıştır.

(E) ile yapılan satıştan haberdar olan (C), bu işlem sebebiyle hak kazandığını düşündüğü ücreti (A)'dan talep etmiştir. (A) ise (C)'nin kurulmasına aracılık etmediği bir sözleşme için ücret isteyemeyeceğini, kaldı ki (E) ile akdettiği satış sözleşmesinin (C) ile aralarındaki sözleşme sona erdikten sonra kurulduğunu, dolayısıyla böyle bir sözleşmenin (C)'ye ücret hakkı kazandıramayacağını ileri sürerek (C)'nin bu talebini reddetmiştir.

SORULAR

1. (A) ile (B) arasındaki ilişkiyi hukuken nitelendiriniz.
2. a) (B)'nin fabrika üzerinde rehin hakkı tesis etmesi mümkün müdür?
b) (B)'nin yetkili olduğu varsayımında, TİTRK'yı dikkate alarak rehin sözleşmesinin geçerliliğini değerlendiriniz?
3. a) (A) ile (C) arasındaki ilişkiyi hukuken nitelendiriniz.
b) (B), (A)'yı temsilen böyle bir sözleşme yapabilir mi?
4. (A), (C)'nin (D) ile yaptığı satış sözleşmesi ile bağlı mıdır? Değerlendiriniz.
5. (D), buzdolaplarının teslimini (C)'den talep edebilir mi?
6. Kendisine karşı açılan davada (E)'nin karşı tarafın defterlerine dayanması mümkün müdür? (E) tacir olmasaydı bu soruya vereceğiniz cevap değişir miydi?
7. (A)'nın (E)'ye yaptığı satışı haber alan (C), bu satış nedeniyle herhangi bir ücret talebinde bulunabilir mi? (C)'nin ücret talebinde bulunabileceği varsayımında:
a) (C) ücrete ne zaman hak kazanmış olacaktır?
b) (C)'nin isteyebileceği ücretin miktarı ne olacaktır?
c) (A), (C)'ye bu ücreti ne zaman ödeyecektir?
8. Sözleşme süresinin dolmadığı veya sözleşmenin belirsiz süreli olarak yapıldığı varsayımında, (A), (C)'nin ücret talebini reddederek aralarındaki sözleşmeyi tek yanlı olarak feshetseydi, (C)'ye herhangi bir tazminat ödemek zorunda kalacak mıydı?

---

¹ Bu pratik çalışma, **Ömer TEOMAN/Abuzer KENDİGELEN**, Ticaret Hukuku Uygulamalı Ders Örnekleri, 6. Bası, İstanbul 2019, s. 40-41'de yer alan 19 numaralı olaydan uyarlanmıştır.

9. (A) ile (C) arasındaki sözleşmesinde, sözleşmenin sona ermesinden sonraki dönem için bir rekabet yasağı öngörülmüş olsaydı, bu hüküm hangi şartlarda geçerli olurdu?